

19.trin II, joh 1,35-51

„Man is born broken. He lives by mending. The grace of God is glue“

Frit oversat mennesket er født i stykker, livet er at reparere det. Guds nåde er limen.

Lad dette stå som overskriften og ledetråden for dagens prædiken, at der er en brudthed i vores liv, som vi bruger vores liv på at udbedre, selv kan vi nok gøre noget, men skal helingen være fuld og hel er vi henviste på Guds nåde, deo condente, om Gud altså vil.

Og det er kristendommens inderste budskab, at det vil Gud – at det har vi både ret og lov til at tro: at Gud vil se i nåde til os – derfor sendte han sin søn eller stærkere sagt derfor tog Gud menneskelig skikkelse og form i sin søn for at meddele os denne kærligheds vilje, at Gud vil se i nåde til os.

Og fordi vi har børnekår og ikke trællekår, har vi lov til - på samme måde som børn har lov at vente det af deres forældre – at vente os omsorg og kærlighed, at Gud vil se os som dem vi er og vil løfte os til sit bryst og hele vor brudte sjæl og skænke os nye muligheder, for Gud er de nye muligheds Gud.

Det skal være kernen i dagens forkyndelse, lad os nu folde det ud ved at se på dagens læsninger.

Første læsning er fortællingen om Jakobs drøm ved Betel. I husker nok historien om hvordan Jakob og Rebekka snyder den gamle og blinde Isak til at velsigne Jakob frem for Esau, der som den førstefødte egentlig skulle have faderens velsignelse.

Til stor vrede for Esau, der kommer hjem og opdager forbrydelsen. Og af sted må Jakob, på flugt fra sin rasende bror drager han af sted til morbroren Laban.

Og dermed er Jakobs udviklingshistorie sat i gang. Det er en historie fra at være sønnen Jakob til at blive en af jødernes stamfædre, og den begynder med en forbrydelse, med en forbrydelse mod den herskende orden og en forbrydelse mod de normer og regler, der gælder.

Denne første adskillelse er et genkendeligt træk i fortællingen om Jakob, at vil man noget andet og vil et andet sted hen i sit liv, end der hvor man kommer fra, så modtages dette ikke altid med velvilje af omgivelserne, ser man nye muligheder og nye horisonter, så er det ikke sikkert, at omgivelserne er enige i det syn, for nu at sige det venligt.

At ville adskille sig fra det eksisterende miljø kan opleves som at begå en forbrydelse og kan blive betragtet som en forbrydelse af omgivelserne, måske kan det endog opleves som og beskrives som et fald, som en forbandelse og som at blive sendt ud af Paradisets have.

Der er en konservativ tendens, som enhver der vil noget andet og et andet sted hen må slås med.

Men af sted må Jakob – af sted mod Laban. Han må forlade alt og derude i ørkenen, alene og overladt til sig selv, er det altså, at han lægger sig til at sove, og der i nattens drøm ser han Guds engle stige op og ned af himmelstigen og han ser Gud stå foran ham og give ham den velsignelse som også både Abraham og Isak før ham fik den, at han skal være stamfar.

Gud viser ham, hvem han skal blive, Gud viser ham de nye muligheder.

Jakob vågner og udtrykker sin frygt og undren og siger så ordene: ”Det er jo selve Guds hus, det er himlens port”

Dvs. her på dette sted møder Jakob Gud – Betel som Jakob kalder det, ordet betyder Guds hus.

Og her forlader vi Jakob, på det sted hvor det muligløse er erstattet af nye muligheder, hvor brudtheden i Jakobs liv har fået en forjættelse, måske et nådestegn, med sig.

Og da det sker, er det Jakob udbryder: her er Guds hus, her er himlens port.

Og det er, hvad vi får at se, når vi kigger gennem himlens port - Nyt liv og nye muligheder.

Kirken er kristeligt set himmelens port,

Gud møder os i sit ord og sine sakramenter, og det ord han taler til os er et forløsningens og befrielsens ord, et ord om syndernes forladelse, et ord om at hans velsignelse vil hvile over os og være med os også i vore brudte liv, og at hans nåde vil være limen.

Her i kirken mødes menneskeligt og guddommeligt. Her møder forkrænkeligheden det uforkrænkelige, her møder det timelige det evige og her møder dødens virkelighed den virkelighed, der er det evige livs. Her mødes mennesket med nye muligheder, med forandringens mulighed.

Men vi har også en anden dør til himmelen, en anden port mellem menneskeligt og guddommeligt, nemlig Jesus Kristus.

Det taler dagens evangelium om. Dagens evangelium er dels en beretning om, hvordan de første disciple kaldes, vi hører hvordan to af Johannes’ disciplene bliver kaldet, hvordan Simon bliver til Peter, hvordan Filip kommer til og til sidst hvordan Nathanael, der i øvrigt ikke optræder i de tre andre evangelier, bliver discipel.

Det er den ene måde at fokusere dagens evangelium på den anden er at rette fokus mod alle de Kristus-titler, der optræder. Det begynder med at Jesus af Johannes betegnes som Guds lam og det ender med, at Jesus selv siger: Sandelig, sandelig siger jeg jer: ”I skal se himlen åben og Guds engle stige op og stige ned over Menneskesønnen.«

Indimellem de to udsagn finder vi en række andre af de titler, der bruges om Jesus i Nye testamente: Han omtales bl.a. som Rabbi, Mester, messias, dvs. Kristus.

Han omtales som Guds søn, som den der har del i faderens væsen og viser os Guds væsen og Guds vilje på jord.

Og det er en vilje fuld af nåde og kærlighed, og det er en vilje, der viser os hen til livets mangfoldige og konstante nyskabelse, til livets væld af nye spirer og nye muligheder.

NT fortæller hvordan mødet med Jesus betyder nye og uventede livsmuligheder – de døve hører, de blinde ser, de syge bliver raske.

Vi hører fortalt, hvordan han bryder jødernes love for at skabe nye muligheder for nødstedte mennesker, til farisæernes påtale og store fortrydelse. Og rent symbolsk kan farisæerne være et billede på den konservative tendens, jeg nævnede tidligere.

Vi hører, hvordan han sidder til bords med syndere og toldere og hvordan han siger ny vin på nye lædersække.

For tolderen Zakæus fx betyder mødet og måltidsfællesskabet med Jesus at nye livsmuligheder åbner sig for ham.

Og i lignelser fortæller han om Guds rige og dette riges livsforvandlende karakter – den fortabte søn vender hjem og venter en status som daglejer men faren viser ham nye og ganske andre muligheder, nemlig en tilbagevenden til sønnestatusen.

Og mest radikalt træder dette, at Gud er de nye muligheders Gud, frem i Jesu opstandelse fra de døde.

Døden som den ultimative, livsbegrænsende og destruktive magt, brydes og overvindes og vi tilbydes håbet om et liv favnet i Guds kærlighed.

Lad os nu vende tilbage til Jakob og gøre hans historie færdig. Vi forlod ham midt i ørkenen en tidlig morgen efter, at Gud havde vist sig for ham og vist ham de nye muligheder.

Den videre historie, som I sikkert også husker, er jo at Jakob kommer til Laban, han arbejder først 7 år for Lea og derefter endnu syv år for Rakel. Og med stor dygtighed og snilde skaffer han først rigdom til Laban og siden til sig selv.

Mange år lever han hos Laban, indtil Gud siger til Jakob, at nu er tiden kommet til at vende hjem. For der er trods velstand og velsignelse en brudthed i hans liv.

Hjemme forsones han med sin bror og historien om Jakob ender med, at han på Guds bud endnu en gang drager op til Betel, og der viser Gud sig endnu engang for ham, gentager sin velsignelse og giver Jakob navnet Israel.

Jakobs vej til at blive Israel er lang og der er en brudthed i hans liv, som er der gennem hele historien – at Guds velsignelse har lydt til ham befrier jo ikke manden for modgang og smerte.

Og lad os da ende med at læse det moderne menneskes spørgen til Gud og hans muligheder ind i teksten: for mon Jakob indimellem har oplevet forjættelsen om Guds nye muligheder som en tom forjættelse, ja måske lige frem som en hån mod hans lidelse og smerte.

Hva ska jeg med alle de fine ord om nye muligheder og afkom så talrigt som sandet, når livet nu og her er så udsigtsløst og enhver mulighed er flygtet bort. Når livet mest af alt minder om et helvede, for helvede er en tilstand og ikke en lokalitet.

Til det menneske kan forkyndes– og indimellem er dette en forkyndelse på trods –, at selv i helvede bragtes med Jesu nedstigen de nye muligheder for Gud er de nye muligheders Gud og brudtheden i vort liv skal heles.

amen